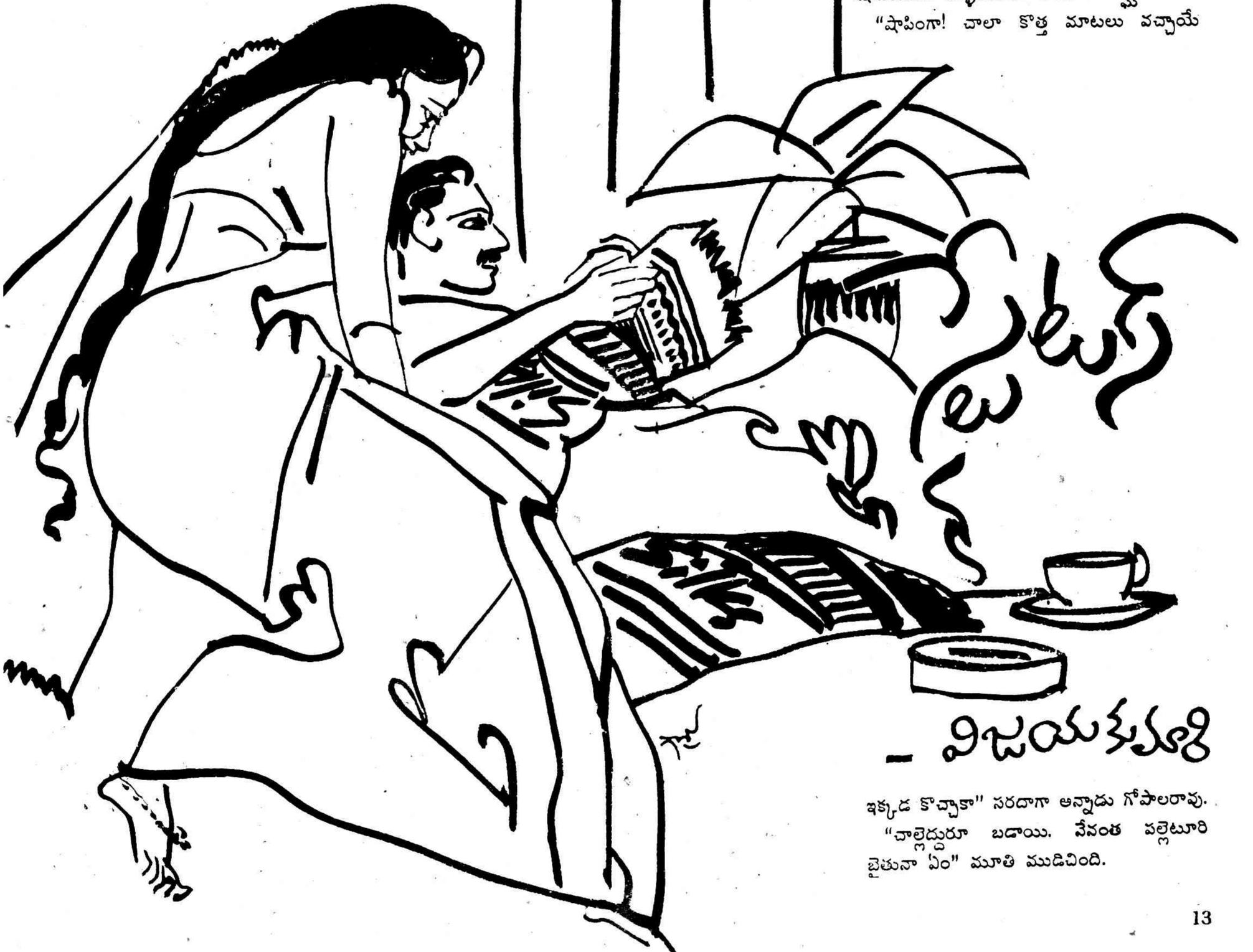

● ఈవారం కథ

అఫీసు నించి అయిదు గంటలకే బయటపడ్డా రెండు బస్సులు మారి ఫర్లాంగు నడిచి ఇంటికొచ్చేసరికి ఆరు కొట్టారు.

బట్టలు మార్చుకుంటూ "పిల్లలేరీ?" అన్నాడు గోపాలరావు నిశ్శబ్దంగా వున్న ఇల్లు చూసి.

"క్రికెట్ ఆడుకోడానికి వెళ్ళారు.. ఎదురింటి ప్లడరుగారి పిల్లలొచ్చి పిలుచుకు వెళ్ళారు." అంది శారద భర్తకు టవలు అందిస్తూ.

"వాళ్ళ మొహం వాళ్ళకేమొచ్చు ఆ క్రికెట్టూ..." నవ్వాడు గోపాలరావు.

"మన పిల్లలా! రెండు రోజుల్లోనే పట్టేశారు. వాళ్ళకన్నా బాగా ఆడుతున్నారుట. వస్తేగాని వీల్లేదని చదువుకుంటున్నవాళ్ళని లాక్కెళ్ళారు" గొప్పగా చెప్పిందామె.

"అహా, సించిదీలే మొత్తానికి... ఎందులోనూ వెనకబడరు.." కొడుకులిద్దరూ తన గౌరావన్ని నిలబెట్టినట్లు ఆనందపడ్డాడు.

కాళ్ళూ, చేతులు కడుక్కువచ్చేసరికి కాఫీతో పాటు వేడిగా అరటికాయ బజ్జీలు కూడా తెచ్చింది శారద.

ఈ ఊరొచ్చాక రోజూ ఏదో ఒక టిఫిను చేస్తూనే వుంది. అంతవరకూ ఆదివారాలు తప్ప టిఫిను చేసేది కాదు.

తనూ ఓ ప్లేటులో పెట్టుకుని తింటూ "ఇవాళ షాపింగుకు వెళ్ళామండీ.." అంది ఉపోద్ఘాతంగా.

"షాపింగా! చాలా కొత్త మాటలు వచ్చాయే

- విజయకుమారి

ఇక్కడ కొచ్చాకా" సరదాగా అన్నాడు గోపాలరావు. "చాలెద్దరూ బడాయి. వేనంత పల్లెటూరి బైతునా ఏం" మూతి ముడిచింది.

"అమ్మమ్మ.. ఆ మాట ఎవరవగలరు. బస్టే దొర సానివైతే ఇవ్వడు. ఇంతకీ ఏం కొన్నారో చెప్పనే లేదు"

"మీరు చెప్పనిస్తేగా..!"

"నువ్వు చెప్పితేనా..!"

"ఊ, చాలెండి... మాటలు నేర్పారు" ముద్దుగా విసుక్కుంటూ లేచి బీరువాలోంచి రెండు చీరలు తెచ్చి ఇచ్చింది చూడమన్నట్లు.

పాము కుబుసాల్లా మెత్తగా, హరివిల్లులాంటి రంగులతో అందంగా వున్న ఆ చీరలు చూస్తూ "చాలా బాగున్నాయి. ఎవరికేం?" అన్నాడు.

"వాకే..."

"రెండూ నీకే!?"

"ఏం చెయ్యమంటారండీ! అక్కడికీ వద్దు వద్దు అని అంటూనే వున్నా, వినిపించుకుంటేనా! క్రొత్త నరుకు రాగానే ఫోను చేస్తారుట బట్టల కొట్ల వాళ్ళు. వాళ్ళు వెళుతూ నన్ను రమ్మన్నారు. ఏం పోయింది చూసి రావడమే కదా అని బయలుదేరా. వాళ్ళ కారులోనే వెళ్ళాం. ఇంటావిడో డజను చీరల దాకా తీసింది. కోడళ్ళకీ, కూతుళ్ళకీ, తనకీ అంటూ. నన్ను కూడా తీసుకోమని బలవంత పెట్టారు. ఇవ్వడు కాదండీ, ఊరికే చూద్దామని వచ్చాను. డబ్బు కూడా తేలీదు అని చెప్పినా వాళ్ళు వొప్పకోందే. మేము మాత్రం ఇవ్వడు ఇస్తున్నామా! మా ఖాతాలో రాయిస్తాం లెమ్మని పట్టుబట్టి వాళ్ళే తీశారు. ఏదో వందా రెండు వందల్లో తీసుకుందామనుకుంటే అక్కడ ఐదు వందలకీ తక్కువ చీరలు వుండవట. వాళ్ళే సెల్ట్ చేసి తీశారు ఈ రెండూను. పదకొండు వందలు.." బెంగగా చూసింది శారద.

పెళ్ళయిన పదేళ్ళలోనూ ఒక్కసారే రెండు చీరలు కొనుక్కోడం గాని, అదీ ఒక్కోటి అయిదు వందలు పెట్టి కొనడం గాని ఎరగదు. అసలా ఊహ కూడా రాలేదామెకెప్పడూను.

వున్నంతలో సర్దుకు పోవడం, పిల్లలు ఎదుగు తున్నారంటూ పదో పరకో మిగిల్చి బేంక్ లో జమ చేసుకోడం... అంతే తెలుసు.

"సరే కానీ.. వాళ్ళతో సమానంగా కారుమీద తీసుకెళ్ళినవ్వడు ససేమిలా వద్దని చెప్పడం ఏం బాగుంటుంది! ఎటూ నేను లోనుకీ అపై చేశాను గదా. రాగానే సగం ఇద్దాం. కొన్నాళ్ళు పోయాక మిగతాది సర్దుదాం.." అన్నాడు గోపాలరావు.

తేలిక పడింది శారద మనసు. "నేను కట్టి ఈ వంద రూపాయిల సీంటు చీరలు ఇక్కడ పని మనుషులు కూడా కట్టరండి. అవి కట్టుకు తిరగబోతే చచ్చే స్థిగ్గుగా వుంటోంది. నగానట్రా లేకపోయినా శుభ్రమైన బట్టలైనా లేకపోతే ఏం బావుంటుంది చెప్పండి..!" తన బాధ వెళ్ళబోసు కుంది సందర్భం కుదిరిందిగదా అని.

ఇన్నాళ్ళూ ఇలా ఆలోచించవలసిన అవసరం

రాలేదు ఇద్దరికీ. ట్రాన్స్ ఫర్ మీద తాటికొండ నుంచి విజయవాడ వచ్చేరు.

ఉద్యోగం వచ్చింది మొదలు పన్నెండు ఏళ్ళుగా ఆ ఊరు వదిలింది లేదు. ట్రాన్స్ ఫర్ వచ్చినప్పటికీ డంతా ఏదో ఒక సాగు చెప్పా తెలిసిన వారిద్వారా చెప్పించో తప్పించుకుంటూ వచ్చారు.

ఈసారి వాళ్ళ ఎత్తులేమీ పారక తప్పని సరిగా మారవలసి వచ్చింది. విజయవాడలో అద్దె ఇల్లు దొరకడం మాటలా! అందునా అక్కడ తెలిసిన వాళ్ళకూడా ఎవరూ లేరు.

కొల్లీగద్వారా ఎనిమిది వందల అద్దెలో ఓ ఇల్లు ఖాళీగా వుందని తెలిసింది. తన కొచ్చే మూడు వేల జీతంలో అంత అద్దె పెట్టలేనని తెలిసినా తక్కువలో ఇల్లు ఎప్పటికీ దొరుకుతందో; అంత వరకు భోజనానికీ, పిల్లల చదువులకు ఇబ్బంది అవుతుందని ముందెక్కడో ఓ చోట చేరితే అవ్వదు తమ కందుబాటులో వుండే ఇల్లు చూసుకోవచ్చు నుకుని ఓ వాటాలో దిగిపోయారు.

చాలా డీసెంటు ఏరియా అది.

నల్ల డబ్బు తెలుపు చేసే ప్రయత్నంలో అవతరించిన ఇద్రభవనాలవి. ప్రతి ఇంటికీ ఔట్ హౌస్, చుట్టూ తోట, కార్లు, స్కూటర్లు, ఫోన్లు, టి.వి.లు, వి.సి.ఆర్.లు ఇలా అన్ని హంగులతో సామాన్య లకీ ఆ వీధిన నడవాలంటే బెరుకు కలిగించేలా వుంటుంది.

గోపాలరావు పని అందుకేం భిన్నంగా లేదు. వచ్చిన పదీ పదిహేను రోజుల వరకు ఊపి దారవట్టు ఫీలయ్యాడు. నేరం చేసినవాడిలా తల దించుకుని తిరిగేవాడు. మనుషులు ఎవరూ లేకుండా చూసి మసలేవాడు.

తన నెల జీతం ఖరీదు వుంటుంది వాళ్ళు తొడుక్కునే ఒక్కో జతా బట్టల విలువ. కార్ల మీద, స్కూటర్ల మీదా తప్ప నేల మీద నడవరెప్పరూ. వేలూ, లక్షలు తప్ప వందల గురించి మాట్లాడుకోరు ఎవరూ.

తనో!? రూపాయికి, అర్ధ రూపాయికి లెక్క

చూసుకుంటాడు. శారదైతే మరీను. ప్రతి పైసా చూసి చూసి ఖర్చు పెడుతుంది.

ఇవ్వడు వీళ్ళున్న ఇల్లు రిటైర్ కలక్టర్ గారి ఔట్ హౌస్. కొడుకులూ, కూతుళ్ళు విదేశాల్లో స్థిరపడగా, మనవడిని పెట్టుకుని వుంటున్నారు భార్యభర్తలు. అవిడ సోషల్ వర్కరు. ఎవ్వడూ ఏదో ఒక పని మీద బయటి గడుపుతుంది. తోడు కోసం అద్దెకి చ్చారుగాని డబ్బుకోసం కాదు.

ఒక్కోరోజూ గడుస్తుంటే పరిసరాలు అలవాటుయి కాస్త కాస్త బెరుకూ, బిడియం తగ్గసాగాయి. నీటికీ, గాలికీ కరువులేదు. పరిశుభ్రమైన పరిసరాలు. సంస్కారవంతమైన వాతావరణం.

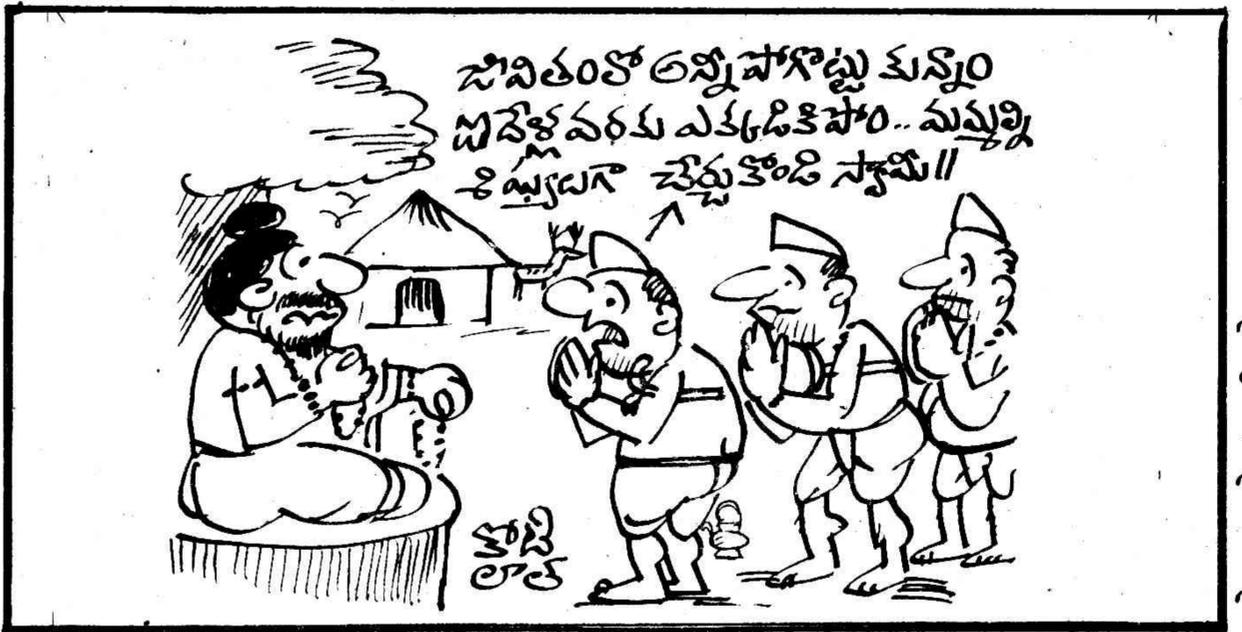
స్థల మహత్యమో ఏమో తనకూ గుర్తింపు వస్తోంది. అనామకంగా పడివున్నాడు ఇన్నాళ్ళూ.

ఇందాక ఆఫీసు నించి వస్తుంటే వీధి మొదట్లో మూడంతస్తుల మేడ కట్టిస్తున్న సుబ్బరాజుగారు పిలిచారు. ఇల్లంతా తిప్పి చూపించారు. "ఎలా వుందండీ? ఇంకా ఏమైనా మార్పులు చేయవలసి వుంటే చెప్పండి" అన్నాడు. అంత పెద్ద వ్యాపారస్థుడు ఒక మామూలు గుమ్మస్తాకి విలువనివ్వాలని పనేం వుందనలు.

"ఏదోనండీ, తోచినట్లు కానిస్తున్నా. వంటరి వాడిని అటు బిజినెస్ వ్యవహారాలు, ఇటు ఇంటి పని. ఇబ్బందిగా వుందనుకోండి..." అంటూ తన సాధక బాధకాలు ఆత్మీయుడికి చెప్పకున్నట్లు చెప్పకొచ్చాడు.

పనులన్నీ చాలా వరకూ అయినట్లనట. కార్మిక మాసంలో గృహప్రవేశం చెయ్యాలనుకుంటున్నారట. లైటింగ్ పనే ఆగిపోయింది. "ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ వాళ్ళతో మా పేచీగా వుందండీ. ఒక్కడిని ఎన్నిటికని తిరగను! నేనెక్కడ లేకపోతే అక్కడ ఫనులు ఆగిపోతున్నాయి.. అన్నట్లు మీ కలక్టరేట్ దగ్గరే కాబోలు కరంటాఫీసు కూడా. కాస్త దీని సంగతే మిటో కనుక్కోగలరా?!" ఎంతో మొహమాట పడుతూ అడిగాడాయన.

తనకీ చాలా జాలి వేసింది. అలాగే చూస్తూన్నాడు. ఖర్చుల కుంచమంటూ నాలుగు వందలు

6-1-95 ఆంధ్రజ్యోతి సంచిక నారసమితి

ఇవ్వబోయాడు. "మాట సాయం ఇందులో డబ్బు ఖర్చేం వుంటుందండీ" అని తను తీసుకోలేదు.

"ఇవ్వదు నాకు నిశ్చింతగా వుందండీ.." అన్నా దాయవ గేటుదాకా వచ్చి సాగనంపుతూ.

"మొదట్లో భయపడ్డంగాని శారదా, అంతా మంచివాళ్ళే. డబ్బుందని లక్షాధికారమని కాస్తన్నా గర్వం లేదు ఎవరికీ" అంటూ సుబ్బరాజుగారి విషయం చెప్పాడు గోపాలరావు.

"నిజమేనండీ! ఇంటావిడ కూడా అంతే. వాళ్ళిం టికి ఎవరొచ్చినా వన్ను పిలిచి మరీ పరిచయం చేస్తుంది. తనతోపాటు మీటింగులకి పార్టీలకి కూడా తీసుకెళుతుంది. ప్రింట్ వంటలు చేయవ లసి వచ్చినా నాదే-పెత్తనం వంట ఇల్లు అప్పగి స్తుంది.." అంది శారద.

ఈ మధ్య ఇదొక దినచర్యగా మారింది ఇద్ద రికి. కాఫీ తాగుతూ ఆ వీధిలోవాళ్ళ గురించో, ఇంటివాళ్ళ గురించో చర్చించుకోడం..

టిఫిన్ వూర్తిచేసి కాఫీ తాగుతుండగా వచ్చాడు కిరణ్ "అంకుల్ మా తాతయ్యగారు రమ్మంటు న్నారు" అంటూ.

"వస్తున్నా పద బాబూ" గబగబా గ్లాసు ఖాళీ చేసి వొంకీనున్న చొక్కా తగిలించుకుని మేడపైకి వెళ్లాడు గోపాలరావు.

రాజారావుగారికి చదరంగం పిచ్చి బాగా వుంది. గోపాలరావుకి కూడా చదరంగంలో ప్రవేశం వుందని తెలిసి సంతోషపడ్డాడు.

ఆతను ఆఫీసు నుండి రాగానే కబురు చేస్తాడు రెండు ఎత్తులు వేద్దాం రమ్మని.

కలకర్తంతటాయన పిలుస్తుంటే కాదని ఎలా అనగలడు! ఆయన్ని కలుసుకోడానికి వచ్చేవాళ్ళకి కూడా తన గురించి గొప్పగా పరిచయం చేస్తాడు గదా పాపం!

* * *

"ఇంతాలస్యమైందేం? రాజారావుగారు రెండు సార్లు కబురు పెట్టారన్నదే" అంది శారద, దీపాలు పెట్టాక నీరసంగా ఇల్లు చేరిన భర్తను చూసి.

ఆసలీమధ్య కాస్త నలతగానే కనబడుతున్నాడు మనిషి వ్యాసకాలూ ఎక్కువే అయ్యాయి. ఏదో ఒక పని మీద వెళ్ళినట్టు చెబుతాడు. ప్రిడరుగా రేదోపురమాయింఛారంటాడు. ఇంజనీరుగా రేదో వెళ్ళి పెట్టమన్నారంటాడు. ఇవ్వదు కొత్తగా ఎలక్ట్రిసిటీ పని మీద పెట్టుకున్నాడు. రెండు వూటలా దాని గురించే తిరుగుతున్నాడు.

ఆయన తన మీద అంత నమ్మకం పెట్టినం దుకు పని వూర్తిచేస్తే మర్యాదగా వుంటుంది. అందుకే అవసరమనుకున్నచోట పది రూపాయిలు ఖర్చుపెట్టనలసి వచ్చినా వెనకాడడం లేదు. వాళ్ళు పిసుక్కున్నా కనురుకున్నా దులిపేసుకుని తిరు

▲ బొద్దుకు - అడవికి జానెడు దూరం

* భమిడిపాటి మాస్టారు విసిరిన చెణుకు

ఆ రోజుల్లో అడవి బాపిరాజుగారికి, బొద్దు బాపిరాజుగారికి అంతగా సయోధ్య వుండేది కాదు. అది అందరికీ తెలిసినదే. ఒకానొక సభకు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు, అధ్యక్షులు. వారికి చెరొకపక్క బొద్దు వారు, అడవి వారు ఆసీనులయ్యారు. అది చూసి మాస్టారు అన్నారు- "ఇవ్వదు బొద్దుకు, అడవికి మధ్య దూరం జానెడే!"

ఈ ఛలోక్తులు అప్పటి 'భారత రత్న' అంగ్లవక్ష పత్రిక సంపాదకులు శ్రీ ఎస్.ఎస్. కృష్ణాజీ తన డైరీలలో వ్రాసుకున్నారు.

- సేకరణ దాక్టర్ ఎ. రాజగోపాలరావు

గుతున్నాడు వాళ్ళ చుట్టూ.

"తాటికొండలో వుండగా ఎంత ఉత్సాహంగా వుండేవారు! ఈ నీళ్ళు పడలేదో ఏమిటో" దిగు లుగా చూసింది శారద.

"అబ్బే అదేం లేదు. నడిచిరావడం కదూ! రిక్షా లెక్కాలంటే ఏదిస్తావా ఎనిమిదిస్తావా అంటున్నారు. డబ్బులనుకున్నారో చిల్ల పెంకులనుకున్నారో.." రిక్షా వాళ్ళ మీద విసుక్కుంటూ బట్టలు మార్చుకుని కాళ్ళూచేతులు కడుక్కువచ్చాడు.

టీ, టిఫిన్ తాచింది శారద. "సైకిలు బొత్తిగా మూలపడేశారు. దాన్ని వాడుకోకూడద టండీ" అంది.

"ఆ డొక్కా... ఛఛ.. పనిపాటలు చేసుకునే కూలి జనం కూడా "అనా" మీద తిరుగుతు న్నారు. ఇక్కడందరూ నేనేదో పెద్ద ఉద్యోగస్తుడి నన్నట్టు చూస్తుంటే వాళ్ళ ముందు ఆ లంఘనాల బోటు వేసుకుని తిరిగితే..." తన ప్రస్థితి కెంత దెబ్బ ఆలోచించమన్నట్టు చూశాడు గోపాలరావు. ఏమనలేకపోయిందామె కూడా.

మాట్లాడుతూనే నాలుగు గుక్కల్లో టీ తాగేసి మేడ మీదికెళ్ళబోతున్న భర్తతో "పిల్లల గురించి బొత్తిగా పట్టించుకోడం లేదు మీరు. ఆ ఇంగ్లీషు పాఠాలేమిటో నాకు అర్థంకావు చెప్పదామన్నా" అంది.

"చూస్తూనే వున్నావుగా, నాకు తీరికెక్కడ వుంది చెప్తూ..." అంటూ మేడ మీదికెళ్ళిపోయాడతను.

ఆ మాటకొస్తే శారదకి క్షణం తీరిక వుండడం లేదు. మహిళామండలి కార్యక్రమాలు, సినిమాలు, పార్టీలు.

విజయవాడ వచ్చిన ఆరు నెలల్లో నూ ఆమె కట్టుబొట్టూ, మాట తీరులో ఎంతో మార్పు వచ్చింది.

కోటేశ్వరరావంతటివాడే వోరు వెళ్ళబెట్టాడు వాళ్ళ హైక్లాసు వ్యవహారం చూసి.

వాళ్ళతగారు కాస్త కలిగిన వాళ్ళవదాన తోటి

గుమస్తాల కన్నా కొద్దిగా మెరుగ్గా వుంటాడు. గోరంతలు కొండంతలు చేసి ఊదరకొట్టడంలో అఖండుడు.

అలాటి కోటేశ్వరావు కొత్తగా వచ్చారు గదాని వాళ్ళింటికొచ్చాడో రోజు గోపాలరావు వెంట.

ఆ వీధిలో అడుగుపెడుతూనే అతని వోరు పది పోయింది. వీధి కటూ ఇటూ వున్న సినిమా సెట్టింగుల్లాంటి ఇళ్ళూ, ఇళ్ళ ముందున్న కార్లు వోరు వెళ్ళబెట్టుకుని చూశాడు.

ఇంట్లోకొస్తూనే "అద్దె ఎంతా? పన్నెండు వంద లకి తక్కువ వుండదు" అన్నాడు మొజాయిక్ ఫ్లోరింగా ముందు గదిలో వున్న షోకేసూ చూసి.

ఇల్లంతా తిప్పి చూపించి భార్యను పిలిచాడు గోపాలరావు పరిచయం చేద్దామని.

లాన్లో గార్డెన్ చెయిర్స్ వేసుకుని పేకాడు తున్న మహిళామణుల్లోంచి లేచి వస్తున్న శారదను కళ్ళింత చేసుకుని చూశాడు కోటేశ్వరావు.

క్రీమ్ బిస్కెట్లు తిని టీ తాగుతుండగా కిరణ్ వచ్చాడు తాతగారు పిలుస్తున్నారని.

"ఎందుకూ?" ఆశ్చర్యంగా ఇంగ్లీషు వాళ్ళబ్బా యిలా వున్న కిరణ్ని పరకాయినూ గోపాలరావు వైపు తిరిగి అడిగాడు.

"ఛస్ ఆడ్డానికీలే... ఆయన కలెక్టరుగా చేసి మొన్నే రిటైరయ్యారు" అదేదో మామూలు విషయ మన్నట్టు చెప్పాడు గోపాలరావు.

తన సహజ గుణాన్నమనరించి ఆఫీసులో ఏం చెప్తాడో ఏమోగానీ గోపాలరావుని ప్రత్యేకంగా గౌర విస్తున్నారు తోటి ఉద్యోగులు.

అతనేదో అస్తిపరుడని, కాలక్షేపం కోసం ఉద్యోగం చేస్తున్నాడన్న అభిప్రాయాన్ని కలగచేశాడు కోటేశ్వ రావు.

ఆ సంగతి శారదకి చెప్పాడు నవ్వుకుంటూ "చూడు, వాళ్ళేమనుకుంటున్నారో అని.

"అంతేగదండి మరి, ఏం తిన్నది, ఎలా వున్నది ఎవరూ చూడరు. పైకి కనపడే వేషభాషలనిబట్టి స్టేటస్ పెరుగుతుంది" అన్నది గర్వంగా శారద.

* * *

ఆ రోజు ఫస్టు తారీకు. జీతం తెచ్చి చేతికిచ్చాడు గోపాలరావు. దాని కోసమే ఎదురుచూస్తున్నది శారద. ఆమె కివ్వడు డబ్బు అవసరం బాగా వున్నది.

తీర్చవలసిన బాకీలు, కొవవలసిన సామాన్లు. లెక్కబెట్టింది గబగబా. ఎనిమిది వందలు, కొద్దిగా చిల్లర. ఆశ్చర్యంగా చూసింది భర్తవైపు.

"ఈ నెల నుంచీ లోను కట్ చేస్తారుగా మరి. అదిగాక అంతకు ముందు పిల్లల్ని కావ్వెంటులో చేర్చినవ్వడు మా కో క్లర్కు దగ్గర తెచ్చిన పది హేను వందల్లో కొంత ముట్టచెప్పాల్సి వచ్చింది..."

వివరించాడు.

అద్దె, కరంట్లు పోమ ఇంకా ఏం మిగులుతుంది? కోపం వచ్చింది శారదకి.

"జీతం వచ్చాక ఇద్దాంలే అన్నారని మొన్న ఇంజనీరుగారమ్మాయి వుట్టినరోజు పార్టీకి పాతిక రూపాయల్లో స్టీలు బాక్సు అవ్వతేచ్చాను. మహి తామండలి సెక్రటరీగారింట్లో వరలక్ష్మి వూజుకు వెళ్తూ ముప్పయ్యే అయిదు రూపాయల పాలిష్టర్ జాకెట్టు ముక్క అన్న తీసుకున్నానా... ఇవి రెండూ తీర్చాలా... మళ్ళీ అవసరపడి అరువదిగితే వుట్టాలా వద్దా...!"

"తొందరపడకు శారదా. అన్నీ ఆలోచించాను. ఇవే కాదుగా. వచారీ షాపులో కొంతైనా చెల్లుబెట్టక పోతే సరుకులివ్వడు కదా! పిల్లల రిక్షాకి, పనిమనిషి పాలు, కూరలు, నా ఆఫీసు బస్ ఛార్జీలు... ఇలా ఇంకా చాలా వున్నాయిగా. మా ఆఫీసులో ప్యూను గురవయ్యే ఐదు రూపాయల వడ్డీకి రెండు వేలు ఇస్తానన్నాడు. సంవత్సరం వరకూ అడగడట. ఏ నెల వడ్డీ ఆ నెల ఇస్తే చాలుట. రేపెళ్ళి తెస్తాను. ముందు అద్దె ఇచ్చిరా. మర్యాదగా వుంటుంది" అన్నాడు గోపాలాపు.

భారం దించినట్లు తృప్తిపడింది శారద.

కరువులో అధిక మానమని ఆ నెలలోనే వచ్చారు గోపాలాపు తల్లితండ్రి.

రాజమండ్రి దగ్గర చిన్నలంక వాళ్లుండేది. ఎవ్వ డోగాని పారుగుళ్లకు వెళ్ళరు. మనుషులను చూసి నట్లా వుంటుంది, కవకదుర్గమ్మ దర్శనమూ చేసుకోవచ్చని.

బయటకెళ్ళినప్పుడు తప్ప చొక్కా తొడుక్కోరు విశ్వనాథంగారు. ముతక నీరుకావి పంచె, వీబూది రేఖలు, జంధ్యం పో గుతో మామగారు, నూలు చీర, మట్టి గాజులు, పసుపు తాడు, నల్లవూ సలతో రూపాయి కాసంత కుంకం బొట్టుతో అన్నవూర్లమ్మగారు.

శారదకు తేళ్ళూ, జెరులూ పాకుతున్నట్లుగా వుంది వంటి మీద. తమ పేదరికాన్ని ఎత్తిచూప

డానికే వచ్చినట్లున్నారు.

వుట్టంటివాళ్ళ గురించీ, అత్తింటివాళ్ళ గురించీ చాలా ఉన్నతంగా చెప్పింది అక్కడివాళ్లకు. తన వరువేంకావాలి మరి. అన్నీ అబద్ధాలని నవ్వుకోరూ!

ఎవ్వడొచ్చినా అగ్గగలాడుచూడటూ ముఖాడలు చేసే కోడలు రాసారి తమ. మూసి ముహూం చిట్టించుకోడం, చీటికి మాటకి విసుక్కోడం ఎందుకో అర్థంచేసుకోలేకపోతోంది అన్నవూర్లమ్మ గారు.

కోడలి స్టేటస్ పెరిగిందని ఆమెకేం తెలుసు పాపం! పాతకాలం మనిషి...!

దినమొక యుగంగా గడుపుతున్నది శారద, ఎవ్వడెవతానంటారా అని ఎదురుచూస్తూ.

వారం గడిచింది. వెళతామన్న మాట ఎత్తలేదు.

ఇక తప్పదని తనే చెప్పింది భర్తతో "వీళ్ళ సంగతేం టండి బొత్తిగా. నేనేమో ఎంతో ఘనంగా చెప్తాను... అందరూ ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకోడమే. మన వరువు తీసేదానికే వచ్చినట్లు కనపడుతోంది. పంపించేయకూడదూ..." అంది.

భార్య మాట అతనికి కూడా సబబుగానే తోచింది.

"రేపు నేను క్యాంపుకెళ్తున్నాను. రాగానే ఏదో ఒకటి చెప్పి పంపిస్తాను. ఈ రెండు రోజులూ కాస్త కనిపెట్టి వుండు" అన్నాడు ఆమెకు నచ్చచెప్పూ.

* * *

రెండు రోజులన్నది నాలుగు రోజులు పట్టింది కేంపు.

అతనికి చాలా ఆదుర్దాగా వుంది. 'ఎల్లుండే నుభురాజుగారింట్లో గృహప్రవేశం. నాలుగు రో జులు సెలవు పెట్టమని ముందే చెప్తాడాయన. కేంపు మూలాన కుదిరింది కాదు. రెండు వందలు ఖర్చు అయితే అవుగాక పని వూర్తిచేసి పెట్టినం దుకు ఎంత పొగిడాడు... 'నా తమ్ముడు లాంటి వాడండి' అంటూ అందరికీ చెప్తాడు. ఫంక్షన్ రోజు చూపించాలి తన తడాఖా. నలుగురూ శభాష్ అనేలా ఆర్గనైజ్ చెయ్యాలి..."

అనందంగా కలలుకంటూ వచ్చిన గోపాలాపుకి పిడుగులాంటి వార్త చెప్పారు రాజారావుగారు. "మీరు వెళ్ళిన మర్నాడే ఇల్లు ఖాళీచేసి వెళ్ళారు" అని ఇంటి గుమ్మలు కూడా చెప్పారు.

పెళ్లంబోయే రోజు ముంపు పని జరిగి వుంటుందో డామాంబలీకపోయాడు.

ఆయన చెప్పిన అడ్డునుకి తేలిగానే చేరాడు.

రెండు గడాలు, పరందా పుస్తక పెంచుట్టింది. అద్దె మూడు వందల యాభై. ఆ పేట, ఆ పేటి, ఆ మనుషులు, ఆ పరిసరాలు చూస్తుంటే అత నికి కంపరంగా వుంది. స్వర్గం నించి నరకంలోకి విసిరివేసినట్టు.

"ఏమిటిది? ఇల్లెందుకు మారారు?" కోపంగా అడిగాడు ఇంట్లోకి అడుగుపెడుతూనే.

"నన్నడుగుతారేం, మీ నాన్నగారి వడగండి. ఆయన చేసిన నిర్వాకమే ఇదంతా. నన్ను మాట్లా డనిచ్చారా, మీరొచ్చిందాకా అగుదామంటే వస్తకు న్నారా? ఎక్కడ? ఏమిటి? అన్నది కూడా చెప్ప కుండా సామానంతా రిక్షాలో వేసి తీసుకొచ్చారు" ఉక్రోశంగా చెప్పింది శారద.

వళ్ళు మండిపోయింది గోపాలాపుకి. ఎంత అసూయ! నలుగురిలో గౌరవంగా వుండడం చూడ లేకపోయాడా! "ఏరీ మా వాన్న?" అన్నాడు చుట్టూ చూస్తూ.

"అక్కడున్నాడు మమ్మల్ని కొంపలో దించి ఆ రోజే వెళ్ళిపోయారు మీకు ఉత్తరం రాస్తామని."

ఆఫీసుకి వెళ్ళిందాకా ధుమ ధుమలాడుతూనే వున్నాడు గోపాలాపు. అతని గొంతు విని ఇంటి యజమాని వచ్చాడు పలకరించడానికి.

చదువుకున్నవాడని, ఉద్యోగస్థుడని ఎంతో మర్యా దగా, మన్ననగా మాట్లాడాడు చేతులు నలుపు కుంటూ.

మొహం ముడుచుకునే సమాధానం చెప్పాడు గోపాలాపు.

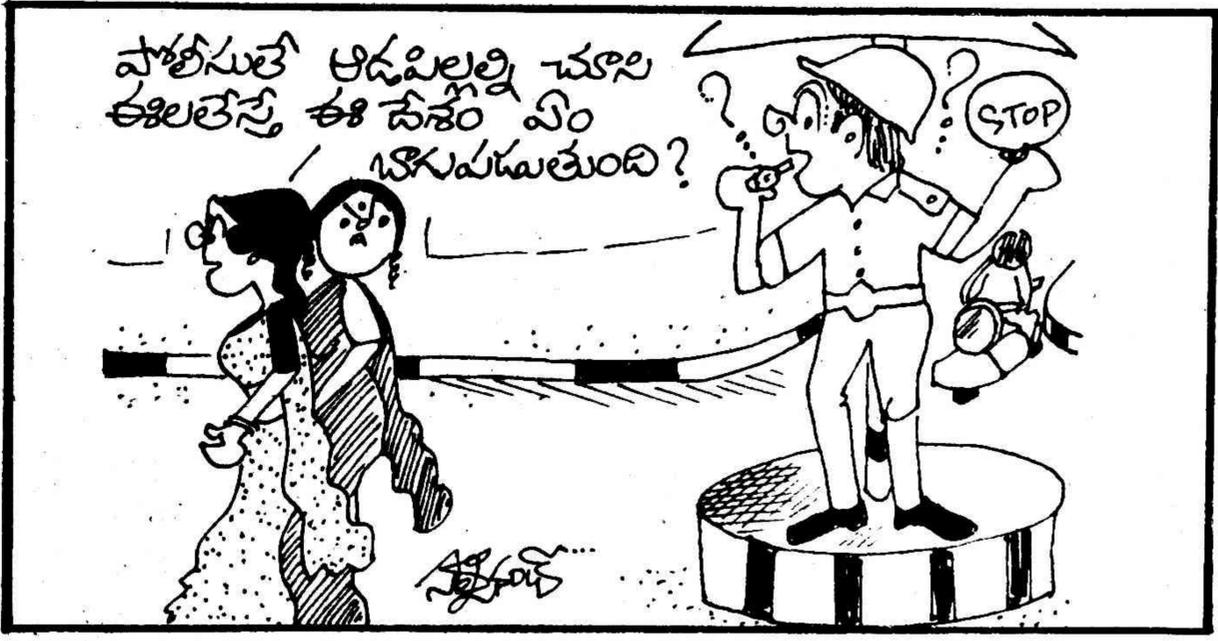
"అమ్మాయీ, ఏదన్నా కావలసి వస్తే మీ పిన్నిని అడుగమ్మా మొహమాట పడక..." అని శారదకు చెప్పి గుమ్మంలోంచే వెనుదిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

అక్కడుండగా మొక్కలు చూడ్డానికో, మరో పనికో జెట్ హౌస్ వైపు వస్తే ఇంట్లోకి పిలిచి వద్ద స్టాఫ్ కాఫీ, ఫలహారాలిచ్చి పంపేవారు. ఆయన అవి స్వీకరించడమే తమకు మహా భాగ్యమన్నట్లు మాట్లాడేవారు భార్యభర్తలు అగ్గగలాడిపోతూ.

ఆఫీసుకెళ్ళగానే తండ్రి రాసిన ఉత్తరం కనపడింది బల్ల మీద. పరున చింపాడు తండ్రి మీద వున్న కోపమంతా కాగితం మీద చూపిస్తూ.

"చిరంజీవి గోపాలరావుని ఆయురారోగ్యవంతు నిగా దీవించి వ్రాయునది.

నేను చేసిన పని నీకు ఆగ్రహం కలిగిస్తుందని తెలుసు. అయినా నీ క్షేమం కోరే తండ్రిగా చొరవ చూపించక తప్పలేదు. అక్కడకొచ్చిన రెండు రోజు

ల్లోనే మీ వరిస్థితి అంతా గ్రహించాను. మీ కోసంగాక మీ చుట్టూ వున్నవారిని తృప్తిపరచడం కోసం బ్రతుకున్నట్లుంది మీరు. ప్రతి వనీ ప్రతి మాటా ఎవరేమనుకుంటారో అన్నట్లు భయపడుతూ చేస్తున్నారు తప్ప ఈ పని మాకిష్టమైంది కనుక చేసుకుంటాము అని ధైర్యంగా చేసుకోలేకపోతున్నారు.

ఎక్కడా పది రూపాయిలు చేబదులు చేయని చువ్వు వడ్డీలకు అవ్వలు తేవడం, లోను తీసుకోడం ఏ మాత్రం వెరవు లేకుండా చేస్తున్నావు.

ఇదంతా ఎందుకు అంటే మీరూ డబ్బున్న వాళ్ళేననీ, మీకూ స్టేటస్ వుందనీ భ్రమింపచేయడానికీ. ఆ భ్రమను నిలపడం కోసమై తప్పనిసరిగా అవ్వలే జారుడు మెట్టుపై కాలు వేశావు. ఆడంబరంగా జీవించాలన్న కోరిక కలగడమే మనిషి పతనావస్థకు ప్రథమ సోపానం.

ఐక్యత్వానికి కొలబద్ద ఏముంది? ఒకరిని మించి ఒకరు గొప్పవారెంతమందో వున్నారు.

ఆర్థిక ఇబ్బందులున్నవాడు ఎంత ధనవంతుడైనా పేదవాడితో సమానం. ఆర్థిక ఇబ్బందులు లేనివాడు ఎంత పేదవాడైనా ధనవంతుడితో సమానం అన్న సూక్తి నీకు తెలియదా!

ఆస్తి అంతస్థు పుష్పవాళ్ళతో చెలిమి వలన నీకు వారిగిందేమిటి? కానీ వాళ్ళు మాత్రం నీ బలహీనతని చక్కగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఇంటి విషయాలూ, పిల్లల చదువులూ వట్టించుకునే తీరిక కూడా లేకుండా అంతటి ధనవంతులు నాతో మాట్లాడిందే చాలని ఎవరో పని అప్పగించినా కాదనకుండా చేసిపెడుతున్నావు. వాళ్ళకు ఖర్చయ్యేది నాలుగు తియ్యని మాటలే. నీకో! నిలువైన సమయం, డబ్బు!

ఇంటివనంతా చేసుకుని తీరిక సమయాల్లో కూరల పాదులు, వూలమొక్కలు పెంచి కూరల ఖర్చు, వూల ఖర్చు తగ్గించే కోడలు సినిమా లకీ, షికార్లకీ, పేకాటకీ అలవాటు పడుతోంది. పాతిక రూపాయలిచ్చి కాఫీ, టిఫిన్లిచ్చి పని మనిషిని పెట్టుకుంది. ఎందుకు? స్టేటస్ కోసం.

ఇక మీకా బాధ వుండదు. ఇవ్వడు నేను చూసిన ఇల్లు మన తాహతుకీ తగినది. అక్కడ వున్నవాళ్ళు మనలాంటి మధ్యతరగతివారే. ఎవరి కోసమో అవ్వలు చేయనక్కరలేదు. ఎవరికీ భయపడుతూ బ్రతకనక్కరలేదు. మొదట కోవగించుకున్నా కొద్ది రోజుల్లో నేను చేసిన పనిలోని మంచిని గ్రహించగలవు అవ్వడు నన్ను తప్పకుండా మెచ్చుకుంటావు. ప్రస్తుతం నా దగ్గరున్న రెండు వేల రూపాయిలను పంపుతాను. కొన్ని అవ్వలైనా తీర్చేయి. నిదానంగా నాకు ఇద్దవుగాని. కోడలికీ, మనుమలకీ ఆశీస్సులు.

ఇట్లు మీ తండ్రి విశ్వనాథం

అతడు సినారె
 జనం గుండెల్లో అతడి పాట జణుకు జణా జణారె
 తెలుగు సినీ ప్రేక్షక హృదయాన్ని దశాబ్దాల తరబడి దోచు
 కుంటూన్న వన్నెల దొరసాని
 డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి పాట.
 ఏ పాట వెనుకయినా ఒక నేపథ్యం వుంటుంది. అందులో
 కవి సొంత అనుభూతులు, ఉద్వేగ ఉత్తేజాలు, ఆనంద
 విషాదాలు అతడి సామాజిక అనుభవాలతో కలగలసి
 వుంటాయి. వీటి క్రీనీడలో పాట తాలూకు సందర్భం,
 పాత్రల స్వభావం చేరి ఆ గేయానికి ఒక మధుర రూపాన్ని
 కూరుస్తాయి. అలా పాపులర్ లిరిసిస్ట్
 డాక్టర్ సి.నారాయణరెడ్డి
 గేయాల వెనుక దాగిన కథలు ఇక నుంచి మీకు వారం వారం!

“క్రూరుల క్రమబద్ధి - నో క్రూరుల క్రమబద్ధి”

ఆసక్తికరమైన కథనం స్వయంగా సినారె అందిస్తున్నారు. అవధరించి ఆనందించండి!

క్రూరుల క్రమబద్ధి

6-1-95 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య వారపత్రిక